1856. N°. 7.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 16 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het Jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 15 Januarij.

Door de aanzienlijkste handelshuizen te Rotterdam wordt deel genomen in de loterij van den Heer Mieling, ten behoeve van de noodlijdenden op Banda en Ternate. Er zijn er, die voor 20, 30, 40 en 100 loten geteekend hebben.

— Door Jonkvrouwe J. L. G. Gregory, op 1 Dec. 1855 te 's Gravenhage overleden, is bij testament, op den 22sten Maart 1855 aan den Notaris Mr. J. de Bas Jz. aldaar aangeboden, o. a. een legaat besproken aan het alhier te lande gevestigd Genootschap ter verspreiding van den Bijbel. Vermits hiermede niet kunnen bedoeld zijn het Nederl. Bijbelgenootschap of de 's Gravenhaagsche Bijbelvereeniging, aan welke beide instellingen afzonderlijke legaten zijn gemaakt, zoo worden, ingevolge aankondiging in de *Staats-C.*, de Bestuurders van het Genootschap, hetwelk onder den voormelden naam mogt bestaan, of anderzins vermeenen mogt op dit legaat aanspraak te kunnen maken, wegens executeuren-testamentair bij deze opgeroepen om zich aan te melden ten kantore van voornoemden Notaris.

— Te Amsterdam is bij het Athenaeum Illustre een laboratorium voor physiologische en pathologische onderzoekingen ingerigt. Dr. A. Heynsius is door den Gemeenteraad tot Directeur aangesteld, zoodat de werkzaamheden spoedig zullen beginnen.

— Uit Hoorn wordt gemeld: Twee zoons van eenen bakker begaven zich te bed in de bakkerij en vergaten den doofpot te sluiten; men vond beide des morgens door de kolendamp gestikt. Beide jongelingen waren zeer oppassend en arbeidzaam; de een was 17 en de andere 16 jaren oud.

— In den Gemeenteraad van Alkmaar is door een der leden het voorstel gedaan om zich bij adres tot den Koning te wenden, met verzoek om gunstig te willen beschikken op het adres van den Amsterdamschen Gemeenteraad, vroeger door ons medegedeeld.

— Het volgende treurige voorval heeft te Schardam (Noordholland) plaats gehad. P. Z. zijne sigaar aan een lucifer willende aansteken, had het ongeluk, dat een weinigje phosphorus er van afspatte en in een aan zijne kin zittend puistje geraakte, met het ongelukkig gevolg, dat hij na het lijden van hevige pijnen, daaraan spoedig is bezweken.

— In de zitting van den stedelijken Raad van Utrecht is ingekomen eene missive van Gedeputeerde Staten, houdende goedkeuring van de door den Raad aangenomen geldleening van ƒ100,000. Na de ter tafelbrenging van dit stuk, zijn Burgemeester en Wethouders bereids gemagtigd, om aanvankelijk eene som van ƒ50,000 te negotiëren.

— Door den Gemeenteraad van Leeuwarden is tot Rector bij het stedelijk Gymnasium aldaar benoemd Dr. D. C. Pleyte, thans Rector der Latijnsche school te Zalt-Boemel.

— De militair Dijkman, die onlangs voor de tweede maal van zijn corps deserteerde, doch zich vrijwillig weder in arrest begaf, is door den Krijgsraad van Friesland veroordeeld tot 6 maanden detentie, 8 dagen cachotstraf en verlies der kokarde, gedurende den tijd van 1 jaar.

— De Arrondissements-Regtbank te Assen, heeft tegen de *Asser Cour.* regtsingang verleend, ter zake van laster tegen den Heer Zylker.

— Dezer dagen had te Zwolle eene zeldzame verkooping plaats, van 400 bunders hooge veenen, toebehoord hebbende aan de familie Eeckhout aldaar, bij de verdeeling der eigendommen van wijlen den Heer G. W. van Marle. Laatstgenoemde maakte in 1791 reeds een plan om de Dedemsvaart te doen graven. De schoonzoon, Mr. W. J. Baron van Dedem vroeg in 1809 vergunning er toe, en liet het kanaal, naar hem de Dedemsvaart genoemd, graven, meer dan 2 tonnen gouds eigen vermogen daaraan opofferende. De bovenvermelde veenen hebben thans in veiling opgebragt ƒ181,000. In 1809 was het grond zonder waarde; in 1830 zijn dergelijke gronden verkocht voor ƒ40 de bunder, in 1840 werden 475 bunders der compagnie verkocht voor ƒ148 de bunder, en nu in 1856 de 400 bunders voor ƒ181,000 of ƒ425.75 de bunder. Opmerkelijk is het, dat al de veenen zijn gekocht door opgezetenen der Dedemsvaart, die uit de aldaar thans heerschende welvaart, het vermogen daartoe hebben. Het Rijk ontvangt jaarlijks aan belastingen, ten gevolge dezer vaart, ruim 2 tonnen gouds, de provincie ruim 3 pCt. winst van den aankoop, en de oude grondbezitter van een nieuw kapitaal eene onbegrijpelijke rente; dat alles is men verschuldigd aan de nijverheid van wijlen de Heeren G. W. van Marle en Mr. W. J. Baron van Dedem. (*A. C.*)

— Het is ons aangenaam eene onderscheiding te kunnen mededeelen, aan een onzer landgenooten in het buitenland ten deel gevallen. De Heer Philippus Holm namelijk is den 23sten Dec. ll. door de Association polytechnique te Parijs, in het vak der meetkunde bekroond met een eersten en een tweeden prijs, benevens een eerste loffelijke vermelding. Dezelfde Heer Holm, die op deze wijze blijken zijner bekwaamheid heeft gegeven, ontving reeds voor twee jaren een eerediploma van het Musée te Brussel. (*A. C.*)

— Vervolg en Slot onzer mededeeling uit de Memorie van Toelichting, op de wet van het lager onderwijs. (Zie het vorig nommer).

De derde vraag of de inrigting, die volgens het ontwerp aan het openbaar middelbaar onderwijs gegeven zou worden, bijval verdiende, behoeft geen onderzoek meer, nu de Regering aan het middelbaar onderwijs eene andere strekking wil geven dan in het vorig ontwerp. Maar aangenomen dat dit onderwijs behoort te zijn verdere voortzetting van het lager, met bijvoeging van eenige andere vakken, moesten toch de meeste bepalingen omtrent het lager onderwijs ook op het middelbare betrekking hebben, zoodat dit laatste bijna geene afzonderlijke regeling vereischte.

De vierde vraag was, of aan de regeling van het lager onderwijs bij het vorig ontwerp de lof van volledigheid was toe te kennen. Hierop op heeft de Kamer in ontkennenden zin geantwoord. De Regering verlangt geenszins de grenzen harer bevoegdheid te buiten te gaan; maar hoever strekken zich die grenzen uit en wat is het kenmerkend onderscheid tusschen de bepalingen in de wet en die in de reglementen op te nemen? Wie is bevoegd hierin te beslissen? De Regering heeft, bij het zamenstellen van het vorig ontwerp, gemeend al wat er voor vatbaar was, buiten de medewerking van den wetgever te moeten houden. Zij gelooft nog, dat uit dat ontwerp niets is weggelaten van hetgeen alleen de wetgever kon regelen, en nu het haar blijkt, dat eene meerdere volledigheid dier wet raadzaam wordt geacht, ziet zij er geen overwegend bezwaar in, het vorig ontwerp aan te vullen met onderscheidene bepalingen, die zij anders voor reglementaire verordeningen had bestemd. Daar dit evenwel nog niet in allen deele zoo volledig is geschied als welligt wordt verlangd, acht zij het noodig hare handelwijze nader toe te lichten en doet dit op tien aangewezen onderwerpen, te weten: A. De opleiding der onderwijzers. B. Het examen der onderwijzers. C. De verzekering van een behoorlijk bestaan aan den onderwijzer der openbare lagere school. D. Beveiliging van den openbaren onderwijzer tegen gebrek in zijnen ouderdom. E. Het beginsel der schoolpligtigheid. F. Gezondheidsmaatregelen op het gebied der school. G. Bewaar- en herhalingsscholen. H. De band tusschen het openbaar lager onderwijs en de bedrijvigheid van het volksleven. I. De geheel onvoldoende regeling van het schooltoezigt. K. Het door vreemdelingen te geven onderwijs.

De vijfde vraag eindelijk luidde, of het niet als een hoofdgebrek in het wetsontwerp was te beschouwen, dat daarin de vermelding van het Christelijk beginsel als grondslag van alle onderwijs ten eenenmale ontbrak. Hierbij zijn drie hoofdgevoelens ontwikkeld. Eenige leden wenschten, dat afzonderlijke openbare scholen voor Protestanten, R. Katholieken en Israëliten wierden opgerigt, terwijl in die plaatsen, waar de omstandigheden de splitsing der openbare school niet gedoogden, het beginsel, neêrgelegd in artt. 22 en 23 van het reglement van 1806, voor de gemengde school behouden zou moeten blijven. Een veel grooter aantal leden verlangde, dat de wet, òf, op het voorbeeld van die van 1806, de opleiding tot Christelijke en maatschappelijke deugden als een hoofddoel van het lager onderwijs aanwees, òf, zoo het woord Christelijk vermeden moest worden, althans liet doorstralen, dat het godsdienstig element niet was uitgesloten, terwijl deze leden zich met allen nadruk moesten verklaren tegen het denkbeeld eener facultative oprigting van openbare gezindheidsscholen. Verscheidene leden eindelijk beschouwden het geenszins als een gebrek in de wet, dat daarin niet van het Christelijk beginsel als grondslag van het onderwijs gewag werd gemaakt, terwijl enkelen van hen met eene facultative splitsing der openbare scholen in grootere gemeenten wel zouden kunnen genoegen nemen, maar zonder dat deze schikking in de wet behoorde geworteld te zijn.

Het vraagstuk is van te gewigtigen aard en grijpt te zeer in de meest tedere belangen, dan dat de hoop gekoesterd zou mogen worden om de verschillende zienswijzen tot een te brengen. Daarom heeft de Regering gemeend bij het zamenstellen van haar vorig ontwerp alleen te moeten onderzoeken wat de Grondwet te dezen aanzien voorschreef, en de uitslag was, dat, naar haar inzien, de geest en bedoeling van deze en de gelijkheid van regten door haar aan de belijders der onderscheidene gezindheden verzekerd, geen ander stelsel toelieten dan dat der gemengde school. Wordt dit aangenomen, dan moet het ook in zijne volle uitgestrektheid worden toegepast, en het te beperken tot slechts enkele gezindheden zou eene onregtvaardigheid wezen ten aanzien der uitgeslotenen; allen hebben dezelfde aanspraken. Het hoofdbezwaar tegen dit stelsel ingebragt, is, dat dien ten gevolge de bevordering van Christelijke beginselen op de openbare school onmogelijk zou zijn, terwijl nogtans de zin onzer natie een godsdienstig en wel een Christelijk-godsdienstig onderwijs vordert, dat dan ook tevens

het belang van den Staat, welks welzijn op de zedelijkheid en den godsdienstzin zijner burgers berust, weinig zou worden behartigd.

De Regering erkent ten volle dat geen onderwijs, hier te lande althans, denkbaar is, zonder dat zedelijkheid en godsdienstzin daarvan de grondslag en de strekking zijn; maar zij meent dat de Christelijke zin de natie zoo zeer heeft doortrokken, dat het onderwijs Christelijk zal zijn, ook dan als de wet geheel daarvan zwijgt.

Door hen, die op het behoud van het Christelijk element in het lager onderwijs zoo sterk aandringen, is de zwarigheid ingezien om daarvan in de wet uitdrukkelijk melding te maken, daarom wenschen zij, dat in de wet dan doorstraalde, dat het godsdienstig element niet was uitgesloten. Kan het tot bevrediging en geruststelling leiden, in de wet te vermelden, dat het openbaar lager onderwijs dienstbaar moet worden gemaakt aan de bevordering van zedelijkheid en godsdienst, de Regering wil er zich niet tegen verzetten; zij heeft het wets-ontwerp alzoo in dien zin aangevuld. Zoodanige aanvulling is te meer verlangd, omdat de overgroote meerderheid der leden zich heeft verklaard tegen de door de Regering voorgestelde bevoegdheid tot vestiging van afzonderlijke openbare scholen voor kinderen van dezelfde gezindheid, waarom zij dan ook de laatste alinea van art. 4 van het vorig ontwerp in het nu aangebodene niet heeft overgenomen.

's GRAVENHAGE, 15 Januarij.

Tot Ontvanger der directe belastingen voor de tweede afdeeling te Rotterdam, is benoemd de Heer S. H. Muntz, thans Ontvanger te Harlingen.

— Prins Frederik heeft, uithoofde van de tijdsomstandigheden, aan al zijne stalbedienden eene gratificatie van eene maand bezoldiging verleend.

— Naar men verneemt zullen, ten gevolge der afschaffing van den accijns op het gemaal, ruim 250 commiesen der belastingen worden ontslagen, sommigen met genot van pensioen, terwijl anderen geenerlei aanspraak op pensioen kunnen doen gelden.

— Donderdag ll. trad Ds. Zaalberg, van wege de Haagsche afdeeling der maatschappij voor Christelijk hulpbetoon, als spreker op. Hij sprak over de Maria-vereering in de R. K. kerk. Hij schetste haar in haren oorsprong, ontwikkeling en tegenwoordigen toestand en deelde inzonderheid een aantal proeven uit het nog altijd te Rome gebruikte *Psalmboek van Maria* mede, zijnde eene bewerking der Bijbelsche Psalmen ter eere van Maria, hoofdzakelijk daarin bestaande, dat men zooveel mogelijk den naam van God door dien der Moedermaagd vervangen heeft. Z. Eerw. schetste in deze voordragt de Maria-dienst bepaaldelijk als schepsel-vergoding. In eene volgende voordragt is hij voornemens de Mariavereering meer opzettelijk te beschouwen met betrekking tot de Evangelische waarheid, dat Jezus Christus de eenige Middelaar is, en daarbij over den aard en de geschiedenis van het leerstuk der onbevlekte ontvangenis te spreken. Een *Brief aan de R. Katholieken* van den spreker, naar aanleiding van de bestrijding zijner hervormingsrede door den Pater-Provinciaal der Jezuiten-orde H. Fentrop, zal eerstdaags verschijnen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 Januarij.

Ten gevolge van bestaande verschillen in het Kabinet, voornamelijk over het gebeurde met den Hoogleeraar Brasseur, heeft de Minister van Binnenl. Zaken, de Heer de Decker, die aan hevige aanvallen van de kerkelijke partij blootstond, zijn ontslag aan den Koning gevraagd. De Koning zal hieromtrent nader eene beslissing nemen.

Men verzekert dat de Belgische bisschoppen eene bijeenkomst gehouden hebben, ten gevolge waarvan zij aan de Regering hebben te kennen gegeven, dat de beide Lands-hoogescholen in den ban gedaan zouden worden, in geval de Heer Brasseur niet werd afgezet. Ook is uit den toon der Katholijke dagbladpers genoegzaam op te maken hoe de hooge geestelijkheid over het Ministerie denkt, en naar het zich laat aanzien, zal of de Heer de Decker of de Heer Brasseur moeten vallen.

De *Ind. Belge* noemt deze tijdingen voorbarig en zegt dat de zaken die hoogte nog niet hebben bereikt.

— Men schrijft aan de Regering het plan toe tot het sluiten eener leening van 26 millioen fr. renten de 4½ pCt., om met die gelden de vlottende schuld te consolideren en de werken der staatsspoorwegen te voltooijen.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Januarij.

Men heeft bij de Regering aanzoek gedaan, om het noodige brons te verkrijgen, tot het gieten van het standbeeld van Newton, maar tot antwoord gekregen, dat al het beschikbare metaal tot het gieten van geschut werd vereischt.

— De laatste weekstaat der bank wordt als ongunstig beschouwd. De voorraad specie is in de met 5 Jan. geëindigde week weder met 283,234 £ verminderd, zoodat zij toen slechts 10,536,909 £ in specie had tegen eene hoeveelheid omloopende biljetten van 18,900,805 £.

— De Opperbevelhebber van ons leger in de Krim, Generaal Codrington, heeft in een schrijven, in de *London Gaz.* opgenomen, de troepen verdedigd tegen de beschuldiging van dronkenschap. Hij verklaart dat gedurende September, October en November ll. gemiddeld in twee dagen, slechts ruim een man van de honderd, wegens dronkenschap of daaruit voortkomende vergrijpen gestraft is, bij de infanterie, artillerie en sapeurs te zamen genomen.

— De *Times* berigt, dat alhier is aangekomen Dr. Sandwith, een der verdedigers van de vesting Kars. Deze geneeskundige heeft van Generaal Murawieff de vrijheid teruggekregen, om reden der bijzondere zorgen, welke hij zich heeft getroost voor de Russische gewonden, die bij den aanval van den 29sten Sept. gevangen zijn gemaakt.

— In 1855 hebben alhier 1063 branden plaats gehad, waarvan 369 van ernstigen aard waren.

— Het bestuur der Engelsche bank heeft, uit aanmerking van de moeijelijke tijdsomstandigheden, de tractementen van al de bedienden verhoogd.

— Volgens een berigt van Generaal Vivian, Bevelhebber van het Engelsch-Turksch contingent is de Kapitein der ruiterij Sherwood op den 16den Dec. in eene schermutseling met Russische ruiterij, waarbij hij zich door groote dapperheid onderscheidde, ernstig gekwetst en gevangen genomen. Drie dagen later is hij ten gevolge zijner wonden overleden, na door de vijanden met groote zorg en menschlievendheid behandeld te zijn.

— Volgens de *Morning Herald* worden door Rusland allerlei pogingen, vooral geld-uitdeelingen, aangewend, om de Kaukasische stammen voor zich te winnen. Men zegt dat de onzijdigheid van Schamyl een gevolg is van de ten vorigen jare te Petersburg aan zijnen zoon hergeven vrijheid.

— Uit Eupatoria wordt aan de *Morn. Chr.* geschreven, dat het Engelsche transportschip *Themis* dezer dagen is verbrand. Het was door de Fransche Regering gehuurd en had 50,000 kogels en bommen, benevens 3,000,000 patronen en vele vaten buskruid aan boord, welke het te Eupatoria moest lossen. Reeds terstond na het ontdekken van den brand, gaf men de hoop op, het vaartuig te redden en was men er dus slechts op bedacht, om het van de andere schepen te verwijderen. De uitbarstingen volgden snel op elkander en duurden eenige uren, tot dat het schip zonk.

— Dezer dagen trokken eenige uit de Krim teruggekeerde troepen te Brompton binnen, vergezeld van den regementshond, met de Krim-medalje om den hals, welke hij verworven had wegens eene in het gevecht van Inkermann bekomen wonde.

— Uit Banfshire moeten al de kustwachters beneden de 50 jaren zich naar het hoofdkwartier begeven, om op de naar de Oostzee bestemde kanonneerbooten ingedeeld te worden.

— Volgens berigten van Malta is aldaar voor een krijgsraad het regtsgeding gevoerd van de Luitenants Hodson van de artillerie en Montgomery van de fuseliers, die zich op den Kersdag in de hoofdkerk aan wangedrag schuldig gemaakt hebben en wie bovendien ten laste was gelegd, dat zij de politie met geladen vuurwapenen bedreigd hebben. Gedurende het verhoor greep eene daad van verregaand geweld plaats. Een 70-tal soldaten drong de gangen van het paleis van justitie binnen, verdrong den dienstdoenden konstabel en scheen de gevangenen te willen bevrijden. De ijzeren deuren werden terstond gesloten, alvorens de soldaten verder konden binnendringen, en naardien het volk zich aan de zijde der politie schaarde, werden de oproerige soldaten onthutst en verwijderden zich, echter niet zonder regts en links te houwen en te steken, wat nogtans geene ernstige gevolgen na zich sleepte.

— Vrijdag ll. heeft men te Portsmouth proeven genomen met nieuwe mortieren. Bij die gelegenheid is het vaartuig waarop zulks plaats had, bij het 15de schot, met 14 daarop zijnde kanonniers gezonken, uithoofde de lading te sterk was. De kanonniers zijn, een uitgezonderd, gered.

— Het schip *Royal-Albert* van 131 stukken heeft op de reis uit de Zwarte zee naar Malta eene aanzienlijke lek bekomen en is in de haven van San Nicolas op het eiland Zea moeten binnenloopen.

— Het Belgische stoomschip *La Belgique*, te Plymouth hersteld zijnde, heeft de reis naar New-York aangenomen.

— Tijdingen uit Brazilië aangebragt, melden dat in de republiek Montevideo eene omwenteling was uitgebarsten. De Generaals Oribe en Flores hebben gezegepraald. Het bloed stroomde door de straten.

— De Amerikaansche expeditie, naar de Hudsons-baai afgezonden, is te New-York teruggekeerd, na de plaats te hebben bezocht, waar men vermoedt dat Sir Franklin is omgekomen. De berigten van Dr. Rae zijn volkomen bevestigd. De Esquimaux hebben vele ophelderingen gegeven. Men heeft de overblijfselen gevonden van een schuit, waarop nog de naam *Terror* stond alsmede die van den Chirurgijn van de *Erebus* Stanley. Men heeft geen boeken of papieren gevonden maar, wel eene menigte huisraad, een stuk van een vlag en een gedeelte van een mast, voorzien met het merkteeken der Engelsche Regering.

— Een Amerikaansch blad deelt het volgende mede: Omstreeks het begin der Amerikaansche omwenteling, welke de onafhankelijkheids-verklaring der Vereenigde Staten ten gevolge had, woonde bij New-York, op het eiland Manhattan, eene oude Hollandsche vrouw. Zij bewoonde eene aanzienlijke hoeve, waarvan het terrein heden ten dage het middenpunt der stad is. De oude vrouw maakte zich beangst over de wending van den oorlog en besloot zich naar Holland, haar vaderland, in te schepen en aldaar tot aan het herstel van den vrede te blijven. Zij liet eene dochter te New-York en hare zonen op het platteland achter. De oorlog was nog niet ten einde toen de vlugtelinge plotseling overleed, zonder den tijd te hebben gehad orde op hare zaken te stellen, hetzij door een uitersten wil, hetzij door instructiën aan hare erfgenamen. Deze in Amerika achtergebleven, verdeelden dus onderling de nalatenschap, doch toen zij hun regt wilden doen gelden op de hoeve van het eiland Manhattan, en op andere goederen, konden zij de eigendomsbewijzen niet vinden. Al het roerend goed werd dus onder de regthebbenden verdeeld, waarvan van jaar tot jaar de familie meer en meer uiteen ging en verspreid geraakte en de hoeve werd wat zij kon worden, meestal de eigendom der gemeente.

In Nov. 1855, ruimde eene der kleindochters van de overledene Hollandsche vrouw, een ouderwetsch familie-meubelstuk op, waarvan de oorsprong tot verschillende menschengeslachten opklom. Naziende of het niet hersteld moest worden, bespeurde zij, dat achter in een der laden een vierkant stuk blik met zorg was gespijkerd. Niet wetende wat dit beteekende, het zij de spijkers er uithalen, en hoe groot was niet hare verwondering, toen er eene lias met oude doch overigens goed bewaarde papieren uit te voorschijn kwam. Het waren de zoo lang in de familie gezochte eigendomsbewijzen. Zij waren in de Hollandsche taal geschreven en volmaakt in orde. Deze gewigtige ontdekking werd terstond aan de natuurlijke erfgenamen medegedeeld, waaronder zich twee welbekende inwoners van

Oswego bevinden. Thans wordt de wettelijke eisch tot teruggave in gereedheid gebragt van het terrein, dat eene ontzaggelijke waarde verkregen heeft en waarvan de gemeente New-York het grootste gedeelte in bezit heeft.

Behalve deze eigendomsbewijzen van de hoeve van Manhattan, zijn tevens teruggevonden, die van eene uitgestrektheid van niet minder dan 50,000 acres land in New-Jersey. Uit die bewijzen blijkt, dat voor ongeveer 100 jaren een der voorzaten van de tegenwoordige erfgenamen een der rijkste planters van die streken was. Hij verpachtte een groot aantal stukken land als kleine hoeven aan een tal van landbouwers, die ze ontgonnen, in ruiling voor een huur-contract voor 99 jaren. Daar die termijn weldra verstreken is en daar de eigendomsbewijzen onbetwistbaar schijnen, zullen deze aanzienlijke bezittingen tot de afstammelingen van den planter terugkeeren.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Januarij.

Aanstaande Zaturdag zal de Keizer, vergezeld van den Hertog van Cambridge, op het veld van Mars eene groote wapenschouwing houden over 21,000 man uit de Krim teruggekeerde troepen, aan welke de Engelsche medaille zal worden uitgereikt, bestemd voor ieder der Onder-Officieren en soldaten, die aan de belegering van Sebastopol hebben deel genomen.

— De *Moniteur* heeft een betoog geleverd, dat nog al opzien verwekt, namelijk eene beschouwing over de werkzaamheden van het Wetgevend Ligchaam. Volgens dit blad is deze vergadering eene instelling, welke bij uitnemendheid goed werkt; zij is onafhankelijk en een uitvloeisel van het algemeene stemregt. Alzoo mag men aannemen, dat de Wetgever van 1852 werkelijk het tweeledige doel heeft bereikt, 't welk hij zich heeft voorgesteld en aan Frankrijk heeft gegeven: »Een uitvoerend Bewind, krachtig genoeg om het goede te bewerken, zonder te worden belemmerd, en eene vertegenwoordigende magt, onafhankelijk genoeg om nuttig te zijn, zonder dat zij gevaarlijk kan worden."

Omtrent den Senaat is het oordeel ongunstiger. Dit ligchaam heeft zich tot nu toe geene behoorlijke rekenschap van zijne roeping gegeven of die onvolledig vervuld.

— In den loop dezes jaars zullen de algemeene verkiezingen moeten plaats hebben voor het Wetgevend Ligchaam. De Regering zal eerstdaags beginnen de noodige aanstalten te maken om bij die verkiezingen hare inzigten te doen gelden en de haar welgevallige personen aan de kiezers aan te bevelen.

— Er komt niets aan het licht betrekkelijk de zittingen van den grooten krijgsraad. Het diepste geheim wordt daaromtrent in acht genomen, echter verzekert men dat een der voornaamste vraagpunten die daarin zullen onderzocht worden is, of de togt naar de Oostzee in het voorjaar zich bepalen zal tot eene eenvoudige zeetogt of dat men ondernemingen te land zal beproeven, door middel van landingstroepen. Ook zal er over het verkieselijke van de aanstelling van een enkel opperhoofd voor de Bondgenooten beraadslaagd worden.

— Reeds zoude 100,000 personen zich bij een adres tot den Keizer hebben gewend, vergunning vragende om in het nijverheidspaleis een groot bal te houden, ten voordeele van de gekwetsten van het leger. De Keizer heeft zulks geweigerd.

— De daling der graanprijzen blijft aanhouden, door zeer aanzienlijke aanvoeren uit Amerika en uit Algiers. De Regering zou daarom voornemens zijn thans groote aankoopen te doen, ten einde de voorraadsmagazijnen te vullen.

— Door onderscheidene groote bankiershuizen moeten bij de Regering pogingen zijn aangewend om alhier eene tweede inrigting te stichten, gelijksoortig aan het thans bestaande *Crédit Mobilier*.

— Sedert eenige dagen wordt in de financiële kringen veel gesproken van een diefstal van 172,000 fr., ten nadeele der Bank, den laatsten dag van het jaar gepleegd, een dag, waarop veel geld ontvangen werd. Er was geen vreemde in het bureau der ontvangsten geweest, en de schuldige moest dus onder de beambten schuilen. Op een daarvan viel dadelijk het vermoeden, vooral daar zijn levensgedrag niet zeer geregeld was en hij dien ten gevolge uitgaven deed buiten verhouding van zijn tractement. De gangen van dezen ambtenaar werden zoo naauwkeurig nagegaan, dat men spoedig tot de overtuiging kwam, dat niemand dan hij de dader was, en ten laatste is hij ook tot bekentenis gekomen. De som was door hem onder een boom verborgen en is in haar geheel aan de Bank teruggezorgd.

— Tijdingen uit de Krim maken gewag van talrijke hinderlagen der kozakken rondom het kamp der verbondene Mogendheden. Door de waakzaamheid onzer troepen worden telkens hunne pogingen verijdeld.

— Bij de openbare lessen van den Hoogleeraar Nisard, hebben wederom wanordelijkheden plaats gehad, zoodat de policie tusschen beiden is moeten treden. 27 studenten zijn dien ten gevolge in hechtenis genomen.

— Er moeten ernstige geschillen zijn gerezen tusschen de Bisschoppen van Luçon en Troyes en de Regering, zoodat te Rome op de verwijdering dier twee Prelaten wordt aangedrongen.

— Verscheiden Katholieke Missionarissen en zusters van liefdadigheid en drie Anglikaansche Leeraars, hebben zich dezer dagen te Lyon naar de Krim ingescheept.

— De fabriek van Bouchet zal van nu tot aan het voorjaar 334,000 tonnen kruid en salpeter aan de marine-arsenalen te Brest en Cherburg afleveren.

— Te Toulon is met goed gevolg het oorlogschip *Castiglione*, van 90 stukken, in twee stukken gezaagd en daarna in het midden verlengd. Deze bewerking, de tweede van dien aard in Frankrijk, zal ook op het schip *Massena* worden toegepast.

SPANJE.

MADRID, 9 Januarij.

Den 6den dezer is alhier een voor het publiek tegen betaling toegankelijk bal gehouden, waarvan de opbrengst bestemd was voor de soldaten die in den strijd tegen Rusland wonden bekomen hebben. De opbrengst is, niettegenstaande de deelneming van het Hof, gering geweest.

— Ten gevolge van de oproerige bewegingen voor het paleis van de Cortes zijn 32 personen gevangen genomen. Men onderzoekt deze zaak zeer naauwkeurig.

— De Koning van Portugal heeft den 2den de zitting der Cortes te Lissabon geopend, waarbij hij o. a. verklaarde dat de toestand der geldmiddelen geen grond voor bezorgdheid opleverde, maar veeleer hoop gaf op verbetering.

ITALIË.

Te Turyn neemt de oorlogzuchtige stemming toe; men hoopt dat uit de beperking van den Russischen invloed in Europa, een betere staat van zaken in Italië zal ontstaan. — Het getal der aangeworvenen voor het Engelsch-Italiaansch legioen bedraagt reeds 2000 man, bestaande meestal uit Lombarden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 13 Januarij.

In het staatkundig verkeer merkt men eene groote drukte op. Baron Seebach is uit Petersburg alhier doorgekomen, zich naar Parijs begevende. Men zegt dat alhier uit Weenen berigt is ontvangen van het aankomen van Ruslands antwoord, en dat na kennisneming daarvan, Graaf Buol aan Prins Gortschakoff had doen weten dat het geheele Oostenrijksche Gezantschap Petersburg op 18 dezer zou verlaten. Naar men zegt zou Rusland de bepaling verwerpen betreffende de nadere afbakening van de grenzen in Bessarabië; ook de vijfde bepaling, waarbij de bondgenooten zich het regt voorbehouden, om nader bijzondere voorwaarden te maken. Het neemt daarentegen al het overige aan, daaronder begrepen de onzijdigheid van de Zwarte zee, behoudens eenige wijzigingen. Er zal eene onderlinge ruiling van grondgebied plaats hebben, namelijk, Rusland zal Kars dat het in Azië op Turkye veroverd heeft, afstaan tegen het gebied, dat de Westersche mogendheden thans bezet houden. Deze voorstellen zouden door Oostenrijk van de hand zijn gewezen.

Het blad *Le Nord* komt hiermede grootendeels overeen. Het berigt dat Rusland in zijn antwoord, wat het beginsel betreft, de Oostenrijksche voorstellen aanneemt, zonder belangrijke wijzigingen, doch dat het den afstand van grondgebied in Bessarabië weigert. Het stemt daarentegen in eene ruiling van grondgebied, thans door de oorlogvoerende mogendheden bezet, toe.

De *Oest. Corr.* verklaart echter dat de voorstellen van Rusland van dien aard zijn, dat de hoop op eene schikking nog niet geheel is verloren.

De Regering zal om in de schaarschte van specie te voorzien, geldig muntspeciën, ten bedrage van verscheidene millioenen laten slaan.

— Te Göttingen is overleden de Hoogleeraar Schneidewin, bekend door zijne uitgaven van Grieksche classici.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 12 Januarij.

De regeling van de Protestantsche kerk hier te lande, reeds door den Keizer goedgekeurd, zal eerstdaags officieel worden bekend gemaakt. Men zegt dat die regeling zeer vrijzinnig is uitgevallen, en dat in Hongaryen, Zevenbergen en Bohemen de Protestanten met de Katholijken zijn gelijk gesteld. Alleen zouden Katholijke geestelijken die tot de Protestantsche kerk overgaan, in de Oostenrijksche staten geen huwelijk mogen aangaan.

— Men schrijft aan den Maarschalk Radetzky het voornemen toe, om ontslag uit zijne betrekkingen te nemen.

— De *Augsb. Zeit.* deelt het volgende mede uit de circulaire van den Bisschop van Milaan, waarbij deze kerkvoogd, als noodzakelijk gevolg van het Concordaat, de censuur over alle boekwerken invoert: "Wij oordeelen het gepast bij deze aan alle boekdrukkers, boekverkoopers en aan degenen, die met eenigerhande soort van boeken of drukwerken in de stad en dioecese van Milaan handel drijven, bekend te maken, dat op alle boekdrukkers en uitgevers, als zonen der kerk, steeds de volstrekte pligt berust, om alle manuscripten of boeken van welken aard ook, die zij willen drukken of herdrukken, met inbegrip der stichtelijke en der kerkboeken, vooraf aan onze kerkelijke revisie voor te leggen, ten einde onze magtiging tot den druk te erlangen; en dat wij hun deze verpligting herinneren, opdat zij zich niet mogen blootstellen aan de nadeelen die voor hen zouden ontstaan, indien wij ons in de onaangename noodzakelijkheid gebragt zagen om van de wereldlijke Overheid het verbod der bereids uitgegeven werken te vorderen; alsmede dat allen die met boeken handel drijven, evenzeer verpligt zijn, bij onze kerkelijke revisie de magtiging te vragen om de van buiten 's lands komende boeken in omloop te mogen brengen, het geval uitgezonderd dat die boekwerken reeds kennelijk geoorloofd mogten zijn."

Ten gevolge van bovenstaande circulaire, hebben de Boekhandelaars te Milaan zich met klagten tot den Ridder Burger, den burgerlijken Gouverneur van Lombardije, gerigt, die hun heeft geantwoord, dat hij geene instructiën van zijne Regering ontvangen had en bij gevolg tot nader order die circulaire als niet bestaande beschouwen zou.

Men zegt dat de Lombardische Bisschoppen ook reeds het verkoopen van de werken van Schiller verboden hebben.

— Te Innspruck zal een nieuwe bisschoppelijke zetel opgerigt en daardoor het getal Bisschoppen in Tyrol op drie gebragt worden.

— De plegtige verloving van den Grootvorst Nicolaas met de Prinses van Oldenburg heeft den 17den Jan. te Petersburg plaats gehad, nadat de Prinses den vorigen dag de Grieksche godsdienst had omhelsd.

— De groote krijgsraad te Petersburg kan als geëindigd worden beschouwd. Men zegt dat daarin is besloten den oorlog alleen verdedigend maar tevens met kracht te voeren. Ook zoude besloten zijn tot versterking van de geheele kust van de Finsche golf en tot de vermeerdering van de mobile batterijen.

— Volgens berigt uit Odessa is aldaar de Staatsraad Hamelei, Voorzitter van de Regtbank van Koophandel, wegens misbruik van magt, van zijn post ontzet en tot 8 maanden gevangenisstraf veroordeeld. Ook verscheidene andere openbare ambtenaren zijn afgezet, wegens pligtverzuim en ontrouw in het beheer van hun toevertrouwde gelden.

Het weder is in het hooge noorden zeer zacht, zoodat het ijs en de sneeuw er allerwege smelten, waardoor de koopvaardijschepen de Witte zee veilig doorkruissen en te Archangel goede zaken doen. Volgens het dagblad van Tromsoe, waren te Kardö, den 9den der vorige maand niet minder dan 9 Russische schoeners binnengeloopen, om vracht voor rekening van hunne Regering in te nemen.

TURKYE.

Abd el-Kader is te Damascus aangekomen, en heeft in het paleis, door den Sultan afgestaan, zijn intrek genomen.

— Het plan om een veldtogt in Imeretië te ondernemen, tot dekking van Erzeroem, is vaarwel gezegd. De troepen van Omer-Pacha beginnen te Trebizonde aan te komen. Generaal Muravieff heeft versterking van Goemri ontboden, en Kars versterkt, op grondslagen voor nieuwe krijgsbewegingen in het voorjaar. In Armenië zijn de wegen door sneeuw bedekt. Het dagblad van Teheran verzekert, dat Perzie onzijdig zal blijven.

STADS BERIGTEN.

Oproeping van Vrijwilligers voor de dienst der Nationale Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, — gezien hebbende Art. 30 der Wet van den 8sten Januarij 1817, *Staatsblad* N°. 1, waarbij aan elke Gemeente de vrijheid verleend wordt om derzelver contingent in de Nationale Militie, geheel of gedeeltelijk, in vrijwilligers te leveren; — geven bij deze aan de belanghebbenden kennis, dat het daartoe bestemde Register, gedurende de maand Januarij 1856, dagelijks (uitgenomen de Zondagen) ter Secretarie dezer Gemeente, van 's morgens ten 10 tot 's namiddags ten 2 ure, zal openliggen, en noodigen mitsdien uit alle ongehuwde manspersonen, welke op den 1sten Januarij 1856 hun 19de jaar zijn ingetreden, en hun 20ste nog niet hebben volbragt; ten ware zij reeds in dienst der Nederlandsche armee of Nationale Militie hadden gestaan, in welk geval zij ook tot den ouderdom van 35 jaren zullen worden toegelaten, de lengte hebbende van 1 el, 5 palmen en 7 duimen, voorzien van hunne geboorte-acte en bewijs van goed gedrag en inwoning ten minste van 15 maanden binnen deze Gemeente, geteekend door den Heer der Gebuurte, waarin zij woonachtig zijn, om zich tot de dienst der voornoemde Nationale Militie vrijwillig te verbinden, en daartoe in voormeld Register te doen inschrijven. — Zullende aan hen worden uitgereikt een handgeld van DERTIG gulden, zoodra zij tot de dienst, door den Militie-Raad, zijn goedgekeurd.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de *Leydsche Cour*. worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 27 December 1855. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris, v. PUTTKAMMER.

228ste Staats-Loterij.

Trekking der Vierde Klasse.

1ste Trekking. N°. 6200 een prijs van ƒ 2,500. N°. 11841 een prijs van ƒ 1,250. Nos. 1645, 11362, 12841 ieder een prijs van ƒ 1,000.

Sedert de vorige opgave is voor eene Kerk in de Haarlemmermeer ontvangen ƒ 100, van den Heer G. M. Brouwenwyzs.

LEYDEN, 12 Januarij 1856. A. RUTGERS VAN DER LOEFF.

ADVERTENTIEN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 14 Januarij.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	62⅝	62⅞	62⅞
Dito Certificaten	3	74⅛	74	[illegible]
Dito dito	4	91¾	92⅛	92⅛
Amortisatie Syndicaat	3½	90		
Handelmaatschappij	4½	[illegible]		
O. I. Leening	5	[illegible]		
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½			
Dito Rijn-Spoorweg	4½	100		
FRANKRIJK, Certif.	3	—		—
Dito dito	4½	—		—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	99⅞	100	—
Dito dito 1828 en 1829	5	99		
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	80		
Dito 1840	4	74		
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	75⅛	75½	75⅝
Dito dito Nieuwe	4			
Inschrijving in Assign.	6			
Certificaten van dito	6	56	56	56¼
POLEN, Aandeelen 1835 à fl. 500 of	4	189½		
Dito Obligatiën	4	67½		
PRUISSEN, Obl. te Londen	4½ pCt.			
SPANJE, Obligatiën	1¼	21 9/16	21⅝	21⅝
Dito Obligatiën	3	39½		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	34	34	34 13/16
Bewijzen Coupons		6		
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	69		
Dito	4			—
Dito Metall.	5	69	69	69
Dito Nieuwe	5	[illegible]	[illegible]	
Dito 1844	2½	32	32	32 11/16
BELGIË	2½			
Dito bij ROTHSCHILD	2½	50½		
Dito dito	4½	—		—
BRAZILIË, 1824 100 £	5	97½		
PORTUGAL, te Londen	3	41½	41⅝	41⅝
SARDINIE	5	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	4½			—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	4½	26		
GRENADA, Obligatiën	2½			
MEXICO, Obligatiën 1851	3	19		
N.-AMERIKA, Bankactiën		1 7/16	—	—

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt. Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto 4.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is ƒ 9.70 à 9.80.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.